

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 344:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Tilskud til forældre med privat børne- pasning).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 16/6 93. Første behandling 18/6 93. Betænkning 22/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 312:

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension, lov om pensioner efter tidligere tjenestemandsløve m.v., lov om vederlag og pension m.v. for ministre og lov om pensioner efter

tidligere love om vederlag og pension m.v. for ministre. (Ophævelse af regler om samordnings- fradrag og tilpasning til skattereform og arbejdsmarkedsbidrag).

Af finansministeren (Lykketoft).

(Fremsat 19/5 93. Første behandling 26/5 93. Betænkning 18/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Klaus Hækkerup (S):

Det lovforslag, Folketinget nu tager fat på at behandle, har jo givet anledning til en ganske betydelig annoncekampagne, der med et billede af finansministeren beskylder den pågældende og de partier, der måtte stemme for dette lovforslag, for at ville begå tyveri over for tjenestemandspensionister. Jeg vil godt sige, at der her er tale om en fuldstændig forvanskning af sagens realiteter.

Det, der gør, at jeg kan sige, at der er tale om en fuldstændig forvanskning, er, at man tager en enkelt ting ud af en samlet reform og ser på den, og det er klart, at en så omfattende reform, som Folketinget er ved at gennemføre på nuværende tidspunkt, sænkning af marginalskatterne, indførelse af arbejdsmarkedsbidrag, stop for en række skattefiduser og indførelse af en række grønne afgifter, selvfølgelig ikke kan vurderes ved, at man tager enkelte dele ud og ser på dem uafhængigt af den samlede reform.

Ser vi på kendsgerningerne, så er de, at tjenestemandspensionisterne generelt har meget store fordele af omlægningen. De får meget betydelige skattelettelser, men de skal ikke som de, der er i arbejde, til gengæld betale arbejdsmarkedsbidrag. Faktisk får gruppen af tjenestemandspensionister efter fradrag af udgiften ved grønne afgifter en nettoforbedring i deres økonomi på mellem 400 og 500 mio. kr. i 1994, voksende til ca. 900 mio. kr. i 1998 og i hvert af årene derefter.

Det forslag, der er fremsat, og som indebærer en afskaffelse af samordningsfradraget, forudsætter et nyt beregningssystem for tjenestemandspensioner.

[Klaus Hækkerup]

Denne sammenhæng er nødvendig, da vi ville ende i en situation, hvor nogle tjenestemandspensionister ville få mere i pension, end de havde i løn, hvis vi ikke foretog nogen anden ændring end blot at afskaffe samordningsfradraget. Det var jo præcis det modsatte, et enigt Folketing gav udtryk for den 11. december 1992, da vi vedtog dagsordensforslaget om afskaffelse af samordningsfradraget.

Ændringen af reglerne om beregning af tjenestemandspensionerne, de foreslåede nye regler, vil i øvrigt bringe tjenestemandssystemet tæt op ad det, vi kender fra en række pensionskasser, f.eks. ved, at pensionen skal beregnes i forhold til den pensionsgivende løn, og ved, at de første pensionsår kommer til at tælle relativt mere end de sidste pensionsår – svarende til, at de bidrag, der indbetales til pensionskasser i starten af ansættelsen, dækker en større del af den endelige pension end de bidrag, der indbetales til sidst.

Endelig sker der også for så vidt angår ægtefællepensionen en tilnærmelse til pensionskassespensionerne.

Der er grund til at understrege meget kraftigt, at staten ikke tjener på dette nye beregningssystem. Tværtimod er der en mindre merudgift i årene omkring år 2000, fordi de allerede pensionerede bevarer den udbetalte højere pension, medens de gradvise forbedringer også gives til allerede pensionerede på de pågældende skalatrin.

Der er også grund til at fremhæve, at lovforslaget indeholder ganske gunstige overgangsordninger. Ingen vil få nedsat sin tjenestemandspension i kroner efter pensioneringen, uanset hvornår pensioneringen finder sted. I alle de eksempler, som CO II har nævnt i sin annonce, vil tjenestemandspensionisten få en fremgang i den disponible indkomst, altså en fremgang i det beløb, der er til rådighed, når der er betalt skat af den indkomst, man får udbetalt.

Ser vi f.eks. – sådan som finansministeren har oplyst det i bilag 27 til lovforslaget – på en overlærer, en dobbelt pensionist, så vil den pågældende i dag efter de gældende regler, når vedkommende er under 67 år, få 144.000 kr. Efter lovforslagets regler vil den pågældende i 1998 få 171.000 kr. Ser vi på en, der er over 67 år og altså oppebærer folkepension og ATP, vil den pågældende efter de gældende regler få

167.000 kr. og efter forslagets regler få 170.000 kr., ja, næsten 171.000 kr.

Under alle omstændigheder er der tale om en fremgang, og der er ingen grund til at køre nogle annoncer, der taler om tyveri. Tværtimod er der her tale om godt gedigent gavegiveri fra statens side.

Per Stig-Møller (KF):

Folketinget besluttede i december i fjor, at finansministeren skulle optage forhandlinger med organisationerne med henblik på gradvis at aftrappe samordningsfradraget.

Ved førstebehandlingen spurgte vi til de forhandlinger, som stod omtalt i bemærkningerne, og fik under debatten af finansministeren oplyst, at nogle af organisationerne var tilfredse med ministerens lovforslag, mens andre var utilfredse. Senere kom organisationerne så i deputation til Arbejdsmarkedsudvalget, hvor CO II og TOK faktisk sagde, at der ikke havde været ført forhandlinger, og at man var stærkt imod forslaget og i øvrigt bad om ikke at få aftrappingsfradraget rodet ind i skattereformen.

Senere har finansministeren så været i samråd og redegjort for sit syn på forhandlingerne, og derudover har han nu taget møde med organisationerne. Så vidt, så godt.

Men påstand står stadig mod påstand i relation til, om nogle nu vil miste mellem 5.000 kr. og 30.000 kr. årligt eller ej. Finansministeren har afvist organisationernes regneeksempler, senest her i salen i går, nu gentaget af partiets ordfører. Men organisationerne fastholder alligevel deres utilfredshed. Det er svært for os at gennemskue, men jeg kan konstatere, at forhandlingerne ikke har ført til et tilfredsstillende resultat; man er nemlig langt fra enige. Dette fremgår af organisationernes annoncer og af det brev, som CO II har sendt til Arbejdsmarkedsudvalget den 20. juni, og hvori der står, at der nu har været forhandlinger, men at der ikke kunne »opnås enighed om ændringer, der kunne accepteres af alle centrale organisationer«.

Jeg må derfor sige, at sagen står utilfredsstillende for os. Derfor har vi i betænkningen opfordret ministeren til at trække forslaget tilbage, så der bliver tid til en grundig bearbejdning af det, hvorefter vi kan finde en løsning, der vil være tilfredshed med eller i det mindste accept

[Per Stig Møller]

af i organisationerne. Vi kan ikke have den mistanke eller beskyldning hængende over Folketinget, at pensionerne forringes, samtidig med at Folketinget hævder, at de ikke forringes. Regeringen siger, at statstjenestemændene lyver, statstjenestemændene siger, at regeringen lyver. Regeringen ser på lettelserne, organisationerne ser på stramningerne. Der bør derfor være bedre tid for Folketinget til at sammenholde tallene, argumenterne og oplysningerne.

Jeg ved jo ikke, hvem der lyver, men jeg ved, at på denne baggrund er det ikke rimeligt at haste dette forslag igennem. Derfor vil vi stemme imod det og opfordre til, at Folketingets beslutningsforslag følges, for det kan sagtens ske til efteråret. Det behøver ikke at ske nu i forbindelse med skattereformen, hvis virkning på samfundsøkonomien vi i øvrigt frygter det værste af.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Det er hr. Per Stig Møllers udtalelse om, at forhandlingerne ikke har ført til et tilfredsstillende resultat, jeg godt vil anfægte.

For det første foreligger der en udtalelse fra Centralorganisationernes Fællesudvalg, som dækker Statsansattes Kartel, AC, CO II og Tjenestemænds og Overenskomstansattes Kartel. Af den skrivelse, som også er fremlagt i Arbejdsmarkedsudvalget, fremgår det, at Statsansattes Kartel og AC tager regeringens lovforslag, som det hedder, om samordningsfradrag m.v. og tilpasning til skattereform og arbejdsmarkedsreform til efterretning.

Dette synspunkt deles ikke af CO II og TOK. Og så er spørgsmålet: Er det sådan, at det, Det Konservative Folkeparti ønsker, er, at en hvilken som helst organisation kan komme og stille sig op og sige til regeringen: »Det vil vi have«, og at hvis regeringen så siger: »Det kan I ikke få, for vi synes, at I kræver alt for meget«, så er der ikke opnået et tilfredsstillende resultat, og så kan Folketinget ikke tage stilling til det.

Er det virkelig holdningen i Det Konservative Folkeparti? Jeg vil sige, at de udtalelser, der foreligger, og hvori langt hovedparten af organisationerne på området udtrykker tilfredshed, burde få Det Konservative Folkeparti til at erkende, at forhandlingerne er ført så langt, som

det kunne lade sig gøre, at det nok vil være umuligt at nå et tilfredsstillende resultat, idet vi ikke kan imødekomme alting fra statens side, og at lovforslaget derfor bør gennemføres, bør gennemføres nu og bør gennemføres i den foreliggende form.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg vil gerne fortsætte, hvor hr. Klaus Hækkerup slap, for når hr. Per Stig Møller stiller sig op på talerstolen og siger: »Jeg ved jo ikke, hvem der lyver«, så anstiller han sig mere naiv, end rimeligt er. Det er ikke mange måneder siden, vi havde en konservativ finansminister, som godt vidste, hvordan man tacklede organisationerne, når man skulle have resultater på bordet. Derfor synes jeg ikke, det er rimeligt af hr. Per Stig Møller at anføre, at det kan man ikke finde ud af, og det har man ikke tid til at sætte sig ind i. Jeg tror, at hvis hr. Per Stig Møller vil stille de relevante spørgsmål, så får han også de relevante svar. Men nogle gange ønsker man ikke at få besked, for det er jo nemmere at lade, som om der her er noget, der ikke er afdækket; så kan man måske sole sig i organisationernes velvilje. Det synes jeg hverken klæder hr. Per Stig Møller eller Det Konservative Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Socialdemokratiet har opnået et slutresultat i forhandlingerne, som de højtlønnede og de lavtlønnede åbenbart er tilfredse med. Men det er jo helt tydeligt – også ifølge det seneste brev fra CO II og TOK, som vi har fået i Arbejdsmarkedsudvalget – at de mellemlønnede ikke er tilfredse. De fastholder deres utilfredshed, og det kunne måske sige noget om, hvem der kommer til at betale gildet.

Det er klart, at når hr. Jørgen Estrup ligesom hr. Klaus Hækkerup kommer ind på, om vi skal acceptere en hvilken som helst organisation, der ikke er tilfreds med et resultat, om der så skal gives efter, må jeg svare, at det ikke altid kan siges at være det, man skal. Men det kan siges, at vi i overensstemmelse med beslutningsforslaget fra december efter forhandlinger med organisationerne sagde, at vi kunne konstatere, at organisationerne for en måned

[Per Stig Møller]

siden ikke følte, at der havde været forhandlinger.

Vi kan konstatere, at de ikke er tilfredse med forhandlingsresultatet, og at de ikke er enige i beregningerne. Og dér kan det altså ikke nytte noget, at hr. Jørgen Estrup siger, at så kan jeg jo selv være aktuar og foretage de beregninger. Hver eneste gang vi får nogle tal fra Finansministeriet, får vi de modsatte tal, tallene udlagt på den modsatte måde, af organisationerne.

Der er altså ikke forhandlet tilfredsstillende, der er ikke kommet et acceptabelt forhandlingsresultat, og der er indicier for, at CO II's og TOK's medlemmer er dem, der har betalt gildet. Det er ikke en rimelig aftrapning af det, hvis man omfordeler på den måde.

Derfor føler jeg, at det rigtigste er ikke at rode det ind i forhandlingerne om skatteloven. Der er jo tid nok til efteråret til at gennemføre det. Det ville nok være klogest af regeringen; så ville man få et rimeligt forhandlet slutresultat. Det er der ikke, og derfor går vi imod.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Det er altså lidt stærkt, at vi skal høre hr. Per Stig Møller stå her og sige, at der ikke er forhandlet. Der har været stillet spørgsmål i Folketinget eller i Arbejdsmarkedsudvalget om, hvorvidt der har været forhandlet eller ej. Finansministeren har uddybende i bilag 15 redegjort for forhandlingsforløbet. Det er svar, der har foreligget den 14. juni 1993. Man skulle mene, at der også havde været tid for Det Konservative Folkeparti til at læse det igennem. Men selv om man ikke har gjort det, så har der været afholdt samråd med finansministeren om forhandlingsforløbet, og finansministeren redegjorde på fuldt tilfredsstillende måde for, hvordan forhandlingsforløbet havde været, og hvordan tjenestemandsløvens bestemmelser var overholdt.

Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt hr. Per Stig Møller skal sætte sig ned og selv være aktuar og beregne det her; nej, det er et spørgsmål om at tage udgangspunkt i, om man vil se det som en helhed, således som AC gør det, eller man vil sætte sig ned, som CO II gør det, og plukke det fra hinanden og kun se på delelementer i reformen. Det behøver man ikke den store aktuareksamen for at tage stilling til. Det, regeringen har gjort, er at tage udgangs-

punkt i helheden, i den samlede situation for tjenestemændene, når de pensioneres, eller for dem, der er pensioneret, hvordan de kommer ud af forløbet efter ændringerne. Og når hr. Per Stig Møller meget ufint antyder, at det er medlemmerne af CO II og TOK, der skal betale gildet, så kan jeg sige, at i denne reform er der kun én part til at betale gildet, og det er staten.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Hvordan skulle jeg dog kunne finde ud af det her, spørger hr. Per Stig Møller; jeg skal jo være aktuar, og jeg er jo bare en sølle dr.phil. (Munterhed). Jamen det er jo klart! Hvordan skulle man kunne klare det her? Jeg forstår godt problemet. Men jeg vil sige til hr. Per Stig Møller, at en af de vigtigste egenskaber hos et folketingsmedlem er at kunne stille de rigtige spørgsmål. Jeg tror, at hvis hr. Per Stig Møller læner sig op ad sin nabo i folketingssalen og spørger, hvordan man gør i sådan nogle situationer, vil hr. Per Stig Møller få nogle gode råd og svar på de relevante spørgsmål. Det er mit forslag.

Formanden:

Hr. Per Stig Møller for en kort bemærkning. Og så har jeg en forhåbning om, at jeg kan give ordet til den næste ordfører.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jo, hr. Jørgen Estrup, det er vigtigt at stille de rigtige spørgsmål. De er også stillet, men de er ikke alle besvaret, det venter vi stadig på.

Helge Sander (V):

Jeg kan sige det ganske kort, for jeg vil tilstå, at jeg føler, at vi har oplevet et meget mærkeligt forløb, eller rettere sagt: der er blevet af-dækket et mærkeligt forløb, siden vi vedtog beslutningsforslaget i december måned.

Den beskrivelse, som den foregående debat startede med, nemlig det, som hr. Per Stig Møller gav udtryk for, kan jeg fuldstændig identificere mig med, ikke mindst i relation til den udvalgsbehandling, der har været, og de deputationer, der har været i Arbejdsmarkedsudvalget. Og jeg synes ikke, hr. Klaus Hækkerup

[Helge Sander]

kan tillade sig at kalde den deputation, som hr. Per Stig Møller henviser til, en hvilken som helst organisation. Jeg mener nok, at det fortrinsvis har været sværvægtene, vi har haft besøg af i udvalget. Jeg må også nok tilstå, at de ting, de har præsenteret os for, er kommet lidt bag på i hvert fald langt de fleste – også de socialdemokratiske – medlemmer af udvalget.

Derfor er vores konklusion her og nu, at vi føler, det har været et utilfredsstillende forløb, og det føler vi for øvrigt også at det må være for regeringen – jeg kan ikke se rettere – både for regeringen og for Socialdemokratiet. Derfor vil vi også foreslå, at man nøje overvejer, om det ikke var mest hensigtsmæssigt for alle, at man ventede med at klare dette problem til senere på året.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Man er nødt til at se dette forslag i sammenhæng med skattereformen. Og da det er velkendt, at SF mener, vi har fået lavet en skattereform, der ikke har den sociale profil, som vi ønsker, siger det jo sig selv, at den følgelovgivning, som ligger i det forslag, vi nu diskuterer, kan vi naturligvis af gode grunde ikke støtte. Det er som sagt den sociale profil, der er gal efter vores målestok, og vi synes også, der er en dårlig social profil i det foreliggende lovforslag.

Må jeg så ikke sige til hr. Jørgen Estrup – uden i øvrigt at skulle blande mig i kampen mellem de borgerlige partier – at jeg er ikke aktuar, jeg er heller ikke dr.phil. Men jeg har stillet nogle spørgsmål foranlediget af de skrivelser, vi har fået tilsendt bl.a. fra organisationerne, nemlig: Er det rigtigt, at der ikke er forhandlet? Er det rigtigt, at der nogle, der kan miste 35.000 kr. på det, man her foretager sig? På det sidste spørgsmål har jeg fået svaret: Nej, det er ikke rigtigt, man kan ikke miste 35.000 kr., man kan miste 29.500 kr.

Helt ærligt – jeg er enig i, at man kan godt stille spørgsmål, så man kan få frem, hvad der ligger i dette her, om der er retfærdighed i det, eller om der ikke er. Jeg mener ikke, den højere retfærdighed er ramt, og derfor mener jeg også, at vi bliver nødt til at indstille forslaget til forkastelse.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt der har været forhandlinger. Vi har været i et samråd, og jeg skal ikke referere fra samrådet, men si-

ge, at det var min opfattelse, at der havde været en form for forhandlinger, som af organisationerne blev betragtet som tekniske forhandlinger, og som jeg tror ministeren på en eller anden måde har opfattet som en slags forhandlinger. Den opfattelse håber jeg er rigtig, for i henhold til tjenestemandsløven har tjenestemandsgesandtsorganisationerne ret til forhandlinger, når man laver forslag som dette. Hvis det ikke er korrekt forstået af mig, at der har været tale om nogle forhandlinger – man kan diskutere, om de har været tekniske eller ej, og om der også har været forhandlinger, efter at vi har førstebehandlet dette her – er der jo tale om et brud på loven, og det tror jeg ikke der er.

Så jeg vil gerne have finansministeren til at bekræfte, at der har været forhandlinger om dette her. De har været utilfredsstillende set fra organisationernes side; vi må se i øjnene, at sådan er det, men der har altså været forhandlinger. For hvis ikke der har, er tjenestemandsløvens paragraffer overtrådt, og det tror jeg ikke de er; det vil jeg gerne have bekræftet.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg synes faktisk, at noget, der skulle være lykkeligt, er på vej til at blive en lille smule ulykkeligt.

Nu kommer den tidligere finansminister heldigvis ind i salen, så kan han jo lytte godt efter, for jeg mener, at i efteråret – jeg tror, det var i december måned 1992 – var faktisk alle 8 partier enige om, at vi skulle se at få samordningsfradraget afskaffet over en periode på, det lå ligesom i luften, 8-10 år; noget i den retning i hvert fald. Og det blev så op til finansministeren – den daværende finansminister – at indlede forhandlinger med de forhandlingsberettigede organisationer for at få denne sag på plads og derefter komme tilbage til Folketingets partier, eventuelt her i Folketinget, og fortælle, at sådan og sådan skal de problemer løses.

Hvad sker der så? Der sker det, at der bliver lagt en skattereform frem, og finansministeren benytter lejligheden til – helt berettiget – at lægge et lovforslag frem vedrørende samordningsfradraget, som så skulle løses på den måde, vi nu ser.

Men jeg har også været lidt bekymret. Jeg tager mig nu ikke af den dér sorte annonce. Der er nogle karikaturtegninger; dem skal

[Poul Nødgaard]

man ikke tage så tungt. Men rent faktisk er jeg ligesom fru Lilli Gyldenkilde lidt bekymret med hensyn til, om der har været ført forhandlinger på en juridisk korrekt måde. Vi har noget, der hedder Justitsministeriets Lovkontor. Alle de kloge folk må kunne afklare, om juraen bag høringen er 100 pct. på plads efter tjenestemandslovens regler. Det apparat må finansministeren kunne sætte i gang, så vi får helt afklaret, om disse ting er, som de skal være.

Jeg vil gerne sige, at der ikke skal herske nogen tvivl om – hvis finansministeren ellers hører efter, hvad jeg siger – at det ikke kan være rigtigt, at vi laver et system vedrørende samordningsfradragets afskaffelse, som betyder, at en tjenestemand kan oppebære mere i pension og folkepension, end han havde i løn, da han gik på arbejde. Det tror jeg alle Folketingets partier er enige om.

Hvad vi derimod nok er mere uenige om, er det, hr. Klaus Hækkerup står og slynger om sig med om trecifrede millionbeløb, som tjenestemændene vil få i fortjeneste, såfremt dette lovforslag gennemføres. Jeg har også siddet og studeret alle de bunker af papirer, vi har fået, spørgsmål osv., og jeg har meget svært ved at blive klog på denne sag.

Men bortset fra at sige, at vi under disse omstændigheder ikke kan stemme for en sådan lov ved tredje behandling, kunne jeg da godt tænke mig at spørge finansministeren om følgende: Hvis det nu viser sig i januar 1994, når alle vore titusindvis af tjenestemænd, hvad enten de er kommunale, amtskommunale eller statslige, skal gå over til dette nye system, at der er en stribe af ulykkelige eksempler, som de har været beskrevet i pressen i den seneste tid, vil finansministeren da være indstillet på at tage loven op til revision og sige, at dette her bliver vi nødt til at kigge på en ekstra gang, fordi det er gået meget stærkt med at få det igennem?

Jeg er også en af dem, der gerne havde set, at vi havde ventet en lille smule med at få dette gennemført. Jeg forstår også godt, at det måske – hvis jeg skal være helt ærlig – vil være praktisk at gøre det nu i forbindelse med alle de andre love, der skal vedtages herinde. Men jeg synes, det kunne være interessant at få at vide, om finansministeren vil være indstillet på at rette op på de skævheder, som beviseligt måtte komme. Den socialdemokratiske arbejdsmini-

ster har netop været inde på noget om de ledige, nogle reguleringer osv., hvor de kommer i klemme; og nogle love, der er vedtaget her i Folketinget, skal nu laves om. Jeg vil derfor spørge finansministeren, om finansministeren, hvis disse tjenestemænd mere eller mindre får ret, vil komme her i salen og sige: Det fik vi ikke lavet helt så godt, som det skulle være, det må vi lave om.

Desværre må jeg sige, at jeg var så naiv, at jeg, dengang vi i december 1992 arbejdede med disse ting, sagde: Det var dog lækkert; dér er en ting, alle otte partier kan blive enige om. Det er ikke så tit, at det sker. Derfor er det for mig ulykkeligt, at det skulle ende sådan, at det bliver en form for kampafstemning, for det bliver en 90-89-afstemning, så vidt jeg har kunnet lytte mig til blandt ordførerne her. Det synes jeg er lidt kedeligt, når vi egentlig var enige om hele udgangspunktet. Men sådan er det. Tingene udvikler sig hele tiden; det har vi også set her. Men vi får se, hvad der sker.

Finansministeren (Lykketoft):

Jeg vil gerne sige til den sidste bemærkning fra hr. Poul Nødgaard, at jeg faktisk ikke kan se, at der er kommet noget som helst frem i denne debat, der skulle forhindre de otte partier i at enes om at vedtage denne lovgivning. Det, jeg har hørt fra oppositionens side, er en vis usikkerhed om tallene, som – jeg er enig i den debat, der foregik i starten – man jo nok kunne bruge udvalgsarbejdet til at få udredet til bunds. Det er fuldt ud muligt.

Jeg har i går til alle Folketingets medlemmer, ikke bare til udvalget, runddelt et materiale, der så detaljeret som overhovedet muligt redegør for økonomien hos en række af de tjenestemandsgupper, man har påstået skulle tabe på dette her.

Og hvad angår den interessante annonce fra CO II, skal jeg bare gøre opmærksom på, hvad konklusionen er. Hvis hr. Per Stig Møller ikke selv vil regne på det, har han sikkert nogle i det konservative sekretariat, der kan regne efter. Og hvis ikke de vil det, kan de komme over i Finansministeriet. Dér kan de få den tekniske bistand, de har brug for; de kan få tjekket regnestykkerne, så hr. Per Stig Møller ikke skal gå rundt i usikkerhed og være bekymret for, at han kommer til at gøre noget forkert, hvis han til sidst kommer til at stemme for denne lovgiv-

[Finansministeren]

ning alligevel. Vi vil stille al den tekniske bistand til rådighed, som oppositionen har brug for for at komme til bunds i disse regnestykker.

Men jeg vil gerne sige, hvad vores konklusion er. I den mærkværdige annonce, der har været i avisen, nævner man et eksempel på en sygeplejerske med 28 års anciennitet, der skulle miste 5.500 kr. Vedkommende får en forbedring i sin disponible indkomst på 5.000 kr.! Man nævner et eksempel på faglæreren med 24 arbejdsår, der bliver franarret 5.700 kr. Vedkommende får en forbedring i sin disponible indkomst på 5.400 kr.! Man nævner tolderen med 33 års anciennitet, som man siger vil miste 4.500 kr. Han får en forbedring på 6.300 kr.! Og man nævner kontorlederen, der skulle få stjålet 3.000 kr. Vedkommende får en forbedring på 7.000 kr.!

Det er realiteterne om dette her.

Det, som er den store – efter min mening – uforkæmmethed, ikke fra tjenestemandorganisationernes side, men fra CO II's ledelses side i den argumentation, man har fremført – og jeg forstår både i foretræde for Arbejdsmarkedsudvalget og i de annoncer, der har været de foregående par dage – er, at man konsekvent nægter at se bort fra den kendsgerning, at dette indgår i en sammenhæng, at tjenestemandspension ikke belægges med arbejdsmarkedsbidrag, og at det i sig selv gør, at denne gruppe ved en given indkomst får et dramatisk meget større udbytte af de samlede reformer end alle os, der er i arbejde.

Hvis man vil sige det lidt forenklet, kan man sige, at enhver tjenestemandspensionssats, der fra 1998 er på bare 92 pct. af den nuværende skalas niveau, er en forbedring af den grund, at tjenestemandspensionisterne ikke betaler arbejdsmarkedsbidraget på de 8 pct. Og der er ikke et eneste af de eksempler, der fremføres fra CO II's side, der bare tilnærmelsesvis er så meget lavere end de nuværende satser. Der er tale om, at alle grupperne – LO-området, FTF-området, AC-området – får forbedringer.

Jeg kunne have forstået det, hvis man fra oppositionens side havde sagt: Er det ikke er farlig masse penge, vi bruger på en så forholdsvis lille gruppe? Den kritik kunne jeg have forstået, for det er mange penge. At ende med at give en nettolettelse til tjenestemandspensionistgruppen på 900 mio. kr. svarer faktisk til, hvad nettoudbyttet ville være ved at bevare den nu-

værende skattesystem, ved at bevare den nuværende tjenestemandsskala og totalt afvikle samordningsfradraget. Det svarer nemlig til et indkomstillæg på 1.800 mio. kr., og efter skat ville det give nogenlunde samme forbedring til tjenestemandgruppen.

Jeg beder altså kun oppositionen om en eneste ting, og det er: Udnyt de muligheder, man har for teknisk at komme helt til bunds i denne sag, så man kan blive forvisset om, at vi i hvert fald ikke har fremlagt nogle forkerte tal.

I øvrigt er der heller ikke nogen forskel i det talgrundlag, organisationerne har, og det, vi har. Den eneste forskel er, at CO II har valgt at fokusere på nogle i den store sammenhæng mindre ændringer i selve tjenestemandspensionsskalaen, mens man ser bort fra alt det, som er de store brikker i denne sammenhæng, alt det, som virkelig betyder noget, og som vedrører alle tjenestemandspensionister. Derfor mener jeg, at hvis der er nogen saglighed tilbage i dansk politik, burde det ikke være umuligt fra nu af og til tredje behandling af dette lovforslag på fredag at samle hele Folketinget bag det.

Men jeg vil gerne sige noget om forhandlingerne. Hr. Per Stig Møller siger, at organisationerne fastholder deres utilfredshed. Nej, der er en enkelt organisation, der fastholder sin utilfredshed. Kan vi ikke finde en løsning, spørger hr. Per Stig Møller, som alle kan blive enige om? Det har jeg fået et tilbud om fra CO II. Det ville koste 300 mio. kr. mere i statsudgifter. Det er klart, at det altid er muligt at blive enige, hvis man holder statskassen vidt åben.

Men jeg vil gerne sige, at på baggrund af de meget store nettolettelser, der også ligger for CO II-gruppen i dette her, ville jeg finde, at det var en overordentlig urimelig prioritering af offentlige midler, hvis jeg overhovedet havde dem. Men jeg havde egentlig forstået, at mit og min forgængers udgangspunkt for, hvor meget dette skulle belaste statskassen med ekstra udgifter, var nogenlunde det samme. Og jeg ville egentlig gerne have bekræftet fra den konservative ordfører, at sådan forholdt det sig.

Når man så spørger, om man ikke bare kunne vente til efteråret, om man så ikke kunne blive enige, er svaret: Jo, hvis man havde 300 mio. kr. mere til rådighed til efteråret, kunne man blive enige. Ellers må man nok erkende, at de organisationer, der har sagt ja til dette

[Finansministeren]

her, fortsat vil sige ja, og den organisation, der har valgt at sige nej på en, synes jeg, særpræget måde, fortsat vil sige nej. Det er vel, hvad der kan siges om sagen.

Jeg kan ikke lide den insinuation, der ligger i, at hr. Per Stig Møller siger: Jeg ved jo ikke, hvem der lyver. Også af den grund vil jeg meget gerne have, at vi nu sætter os ned og får besvaret alt, hvad hr. Per Stig Møller har af ubesvarede spørgsmål, til bunds.

Så var fru Lilli Gyldenkilde inde på spørgsmålet, om der nu har været forhandlet rigtigt. Jeg har redegjort for det i Arbejdsmarkedsudvalget, havde jeg nær sagt, time for time i forhandlingsforløbet. Jeg agter ikke at spørge Justitsministeriets Lovkontor, om jeg har gjort det rigtigt. Jeg mener fuldstændig uden for al tvivl, at jeg har gjort, hvad der er foreskrevet at gøre. Der har i øvrigt også efter lovforslagets fremsættelse været en ny forhandling, som alle erkendte som en forhandling – også hr. Bjørn Wikkelsøe. Så skal jeg i øvrigt gøre Folketinget opmærksom på, at også de to foregående gange, hvor man har revideret tjenestemandspensionslovgivningen, har man måttet gøre det, uden at der var enighed mellem alle organisationerne. Det er ikke noget nyt. Det er åbenbart et fænomen, skiftende ministre skal leve med.

Hr. Poul Nødgaard sagde, at hvis det nu viste sig i januar 1994, at der var en hel masse fejl, vi havde overset, om vi så ville rette dem. Ja, hr. Poul Nødgaard, det tilsagn vil jeg give fuldstændig på den flade hånd. Men jeg vil bare gøre opmærksom på én teknisk detalje, som hr. Poul Nødgaard måske ikke helt er opmærksom på: Der er ikke én eneste tjenestemandspensionist i januar 1994 eller for den sags skyld i hele 1994, 1995 eller 1996, der får beregnet en pension, der er én eneste krone lavere end efter den nuværende skala. Så allere-de af den grund.

Fru Lilli Gyldenkilde sagde, at man havde jo konstateret, at der var nogen, der mistede ca. 30.000 kr. Jeg vil gerne lige sikre mig, at vi alle sammen er enige om, hvad vi taler om. Der er ikke nogen, der ved ændret skalaberegning – disse eksempler, som er nævnt bl.a. i CO II's annonce – ikke får fremgang i deres disponible indkomst som tjenestemandspensionister i sammenligningen mellem ny skala/nye skatte-regler, og gammel skala/gamle skatteregler.

Det er rigtigt, at der er det fænomen, der hedder dobbelt pensionister, som, når de fylder 67 år, vil blive nedreguleret alt andet lige med noget, der ligner samordningsfradragets beløb på de 30.000 kr. Den gruppe – og det drejer sig om nogle få hundrede mennesker her i landet – er altså folk, som selv har været pensionister, før de blev 67 år, og som samtidig har fået pension fra en afdød ægtefælle, der også var tjenestemandspensionist. Og hvis jeg må henvise til svaret på spørgsmål 20 til Arbejdsmarkedsudvalget, kan jeg sige, at det altså typisk er folk, som i forhold til den løn, de har haft, 240.000-250.000 kr., får en pension på 280.000-290.000 kr., før de bliver 67, og derefter, når de bliver 67, vil de få en pension på 313.000 kr. Men det er altså kun dem, vi taler om, fru Lilli Gyldenkilde, det er ikke noget socialt problem, vi taler om.

Man kan diskutere, om det er rimeligt, som de nuværende regler har spillet sammen, når man så derudover kan konstatere, at de pågældende, desuagtet at vi laver denne ændring, alligevel vil få – ikke den samme, men en lidt større disponibel indkomst efter de nye regler. Så jeg synes ikke, behovet for en varig særordning er stort, men vi er indstillet på – og det mener vi er muligt – i fortolkningen af de bestemmelser, der allerede er foreslået, at lade en overgangsregel køre helt frem til 2001, hvor de, der kunne have en forventning om, at de havde opretholdt dette beløb efter de hidtil gældende regler, og som er pensionister allerede nu, kører videre med de 30.000 kr.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg kan forstå, at hr. Lykketoft har bemærket, at min sociale indignation af og til slår igennem. Det glæder mig. Det er nu ikke den sociale indignation, der er slået igennem i dette tilfælde, omkring de 29.500 kr., for jeg vidste godt, hvordan dette her var skruet sammen. Men jeg synes, at vi af og til må tænke lidt på tilliden til det system, vi har. Hvis der sidder et par hundrede mennesker, som igennem et langt liv har haft forventning til, har regnet med, at nu ser tingene sådan ud, sådan bliver min pension til den og den tid, den pårørende er ikke mere, man er blevet enke eller enke-mand – det er mest sandsynligt, at det en enke, vi taler om – så synes jeg ærlig talt, at det er

[Lilli Gyldenkilde]

godt, at vi laver en overgangsordning, så vi får klaret det problem.

For det har noget at gøre med tilliden til, hvad der sker her i folketingssalen, og jeg synes ikke, at den tåler ret mange flere rystelser; det er galt nok, som det ser ud. Som sagt er det ikke den sociale indignation, der har drevet mig her, men tilliden til systemet, som har gjort, at jeg har interesseret mig for dette punkt.

Så tak for de sidste bemærkninger, hr. finansminister!

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Efter at have hørt finansministerens redegørelse for, hvem det er, der kan komme ud for disse problemer, og så at have hørt fru Lilli Gyldenkilde tale om mennesker, der har planlagt igennem et langt liv, vil jeg udtrykke min betænkelighed ved det, hvis nogen har planlagt igennem et langt liv, at deres ægtefælle skal dø før dem selv. (Munterhed).

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Ja, man hører jo det, man vil høre, men jeg troede ærlig talt, at hr. Glønborg – som jeg ikke vil sige har særlige forbindelser til de højere magter, i hvert fald ikke mere end os andre, men så i hvert fald interesserer sig lidt mere for det – var helt klar på, at det jo ikke var det, jeg talte om, om tidspunktet for, at den ene eller den anden skulle dø. Det er der jo andre tager der sig af; og det troede jeg ærlig talt at hr. Glønborg var helt på det rene med. Det tror jeg egentlig også at han er.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1–5

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 326:

Forslag til lov om arbejdsmarkedsfonde.

Af finansministeren (Lykketoft).

(Fremsat 25/5 93. Første behandling 1/6 93.

Betænkning 17/6 93).

Der var stillet 19 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling**Klaus Hækkerup (S):**

Også dette lovforslag har været undergivet en særdeles grundig behandling i Arbejdsmarkedsudvalget. Der er kommet mange henvendelser udefra, og der er stillet godt et halvt hundrede spørgsmål til finansministeren af afklarende art af udvalgets medlemmer.

Jeg er glad for her at kunne slå fast, at regeringen virkelig har lyttet til de problemer, der er blevet rejst både af udvalgets medlemmer og i de mange henvendelser, der er kommet til udvalget udefra.

I alt 19 ændringsforslag har finansministeren fremsat, alle sammen ændringsforslag, der imødekommer nogle af de betænkeligheder og den kritik, der har været givet udtryk for i forhold til det oprindeligt fremlagte lovforslag. Vi indstiller fra Socialdemokratiets side loven til vedtagelse med de 19 ændringsforslag, regeringen har fremsat.

Jeg vil gerne understrege, at det vigtigste, der sker med vedtagelsen af dette lovforslag, er for det første, at vi hermed skaber det økonomiske grundlag for at sænke indkomstskattrykket og sænke marginalskatterne. Det er jo sådan, at det kan vi kun gøre, hvis vi kunne skaffe supplerende eller alternative indtægter. De er hermed tilvejebragt.

Det andet vigtige skridt, vi tager med denne lov, er, at vi nu nærmer det danske skattesystem til det skattesystem, der er dominerende i de fleste EF-lande. Vi har længe diskuteret i